

TILLHÖRIGHET.

AV EDDIE PERSSON.

Under ett par år av mitt liv bodde jag i Ljungskile. Jag läste in naturvetenskaplig linje för att kunna utbilda mig till biolog. Ända sedan jag var liten har en önskan hos mig varit att begripa naturen. Studietiden i Ljungskile präglades av studier på vardagarna och ensamhet på helgerna. De flesta åkte hem till sitt på helgerna, men jag var oftast kvar.

Jag försökte bekanta mig med havet som var en relativt ny företeelse för mig. Under bryggorna pågick dramatiska scener med sandräkor och strandkrabbor i huvudrollerna. Maneter förflyttade sig planlöst mellan yta och botten och bakom varena sten och inne i varje tångruska fanns fler livsformer än vad jag någonsin kunnat föreställa mig. Trots att havet är så näringsrikt och myllrande kan säkert livet där vara nog så hårt. Ett liv där innebär att man måste slåss om mat och plats under ett ständigt hot att själv bli uppäten. Detta myller ser man knappast i Vilången. Där gäller det snarare att hitta mat än att slåss om den. Ligger man på en brygga i Vilången och tittar ner är det inte ens säkert att man överhuvudtaget ser några livsformer mer än några få medlemmar ur växtriket. Att jämföra livsförutsättningarna i havet och en näringsfattig skogssjö är som att jämföra Stockholm med Linnebäck.

Havet begrep jag inte alls och inte heller de rika låglänta områdena efter kusten.

Öster om Ljungskile finns en del granskog. En söndag gjorde jag en skogstur för att njuta av mager natur. Jag satte mig på min gamla herrcykel av märket Vega och började ta mig an den fasansfulla uppforsbacke som ledde upp till "fjället". Fjället var en helt vanlig granskog med några små tjärnar och upptrampade vandringsleder. I ryggsäcken hade jag ett kollegieblock och penna, då jag planerat att skriva ett brev. Jag hade också en burk Bullens pilsnerkorv och en tub senap. Jag parkerade cykeln och gick in på en stig i skogen, som enligt kartan skulle ta mig till en liten tjärn. Väl framme hittade jag en plats vid tjärnen, där det gick att elda och sitta en stund. Vid stigen ner mot vattnet satt en skylt, som upplyste om att fiskekort krävs. Detta var en av flera tjärnar i området där regnbåge planterats ut. Jag gick ner till strandkanten och det första jag fick se var en liten svart abborre. Jag log och tänkte: "Du skulle nog inte vara här om fiskevårdsområdesföreningen finge bestämma."

Jag eldade och tänkte. Kokade korv direkt i konservburken och längtade hem till Värmland. Det var inte detsamma som att sitta vid Långmarkstjärn hemma i Kristinehamn. Jag började fundera på vad det var som var annorlunda och kunde till en början inte förstå. De växter som fanns runt omkring mig var av samma slag som hemma och på marken såg det likadant ut. Det luktade barr. En kungsfågel med sin evande sång satt bakom mig och försökte övertyga mig om att jag var i en riktig skog. Då började jag begripa. Det skall mera till än en viss artsammansättning och geologi för att det ska vara en riktig skog. Skogen måste ha själ också. Med detta

konstaterande lät jag mig nöja och tog den sista korven ur burken. Sedan började jag vackla igen i min tro. Den här skogen har säkert en själ även om inte jag kan förnimma den. Man måste alltså kunna förnimma skogens själ för att den ska vara en riktig skog. Själ kanske ändå var fel benämning på känslan. Jag landade i begreppet "tillhörighet".

En riktig skog är en skog där man ser sig själv som ett lika naturligt inslag som vilken av granarna som helst och där kungsfågeln inte låter fjäskig. Där, i den bohuslänska granskogen, kände jag mig bara som en gäst.

Jag hade känt av detta tidigare då jag och en kamrat åkt upp till en annan tjärn för att meta abborre. Först hade jag ingen lust alls trots mitt fiskeintresse. När jag sedan motvilligt lät mig övertalas kände jag ingen glädje över de infångade abborrarna. Jag i det närmaste fnös åt dem. Jag började fundera på var jag känner denna tillhörighet och kom fram till att känslan endast kommer till mig i Kristinehamns kommun och då bara norr om E18. Detta var ju en egendomlig och skrämmande slutsats. Ska det verkligen vara så att jag bara kan glädjas åt abborrar fångade inom dessa fjuttiga kvadratkilometrar på den här planeten.

När jag efter sammanlagt sex år i exil återvände till Kristinehamn, begrep jag att skogarna och vattnen norr om E18 är mina platser på jorden. Ingen annanstans får jag den verkliga tillhörighetskänslan.

Södra delen av Vilången med Rutön i bakgrunden.

Foto: Birger Ahlstrand.

Jag lärde mig en del naturvetenskap under mina år i Ljungskile och vid Göteborgs universitet. Vad jag framför allt lärde mig var att det finns skogar där jag upplever en sorts kyrklig högtidlighet och där jag själv är en del av en mystisk helhet.

Trots att denna lärdom inte gav några universitetspoäng så var den nog den viktigaste under min frånvaro från Kristinehamn.